

INFORMACIJA O REALIZACIJI PROJEKATA IZGRADNJE VJETROELEKTRANA NA LOKALITETU KRNOVO I MOŽURA

UVOD

U cilju redovnog informisanja Vlade Crne Gore, na osnovu Programa rada Vlade Crne Gore za 2014. godinu, Ministarstvo ekonomije je dužno da izvještava Vladu o projektima izgradnje vjetroelektrana na lokalitetu Krnovo i Možura. U skladu sa navedenim, Vlada Crne Gore je, za prva dva kvartala, usvojila Informacije o realizaciji projekata izgradnje vjetroelektrana na lokalitetu Krnovo i Možura.

1. Informacija o realizaciji ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Možura

Država Crna Gora je zaključila Ugovor o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Možura 5. jula 2010. godine sa konzorcijumom „Fersa & Čelebić“ (u daljem tekstu: investitor) u čijem sastavu se nalaze „Fersa Energias Renovables“ S.A. iz Španije i „Čelebić“ DOO iz Podgorice. Ugovorom je predviđena izgradnja vjetroelektrane instalisane snage do 46 MW, a period zakupa 20 godina.

Budući da su urbanističko-tehnički uslovi (u daljem tekstu: UTU) izdati na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore neophodno je bilo izvršiti dopunu istih u cilju definisanja uslova i načina priključenja vjetroelektrane na elektroenergetsku mrežu. Imajući u vidu navedeno pripremljen je Aneks 1 Ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Možura, koji je prihvaćen od Vlade Crne Gore, i isti zaključen 29. januara 2013. godine. U skladu sa Aneksom 1 Ugovora investitor je osnovao posebno zavisno lice, odnosno privredno društvo „Možura Wind Park“ doo, na koje su prenešena sva prava i obaveze iz Ugovora. Takođe, navedenim Aneksom investitor je bio u obavezi da u roku od šest mjeseci od dobijanja inoviranih UTU podnese svu neophodnu dokumentaciju za izdavanje građevinske dozvole. Inovirani UTU su izdati 7. juna 2013. godine. Investitor je 29. januara 2014. godine predao zahtjev sa nepotpunom dokumentacijom za izdavanje građevinske dozvole zbog čega je isti odbijen.

Pored obaveze poštovanja rokova u vezi sa realizacijom pojedinih faza iz Ugovora, postoji i obaveza plaćanja zakupnine zemljišta koje je u državnoj svojini, počev od datuma izdavanja inoviranih UTU odnosno od 5. juna 2013. godine. Ugovorom je definisana visina godišnje zakupnine u iznosu od 186.057,60 €, koju investitor plaća kvartalno. Investitor je izvršio uplatu zakupnine za 2013. godinu i za prva tri kvartala iz 2014. godine u ukupnom iznosu od 197.781,85 €.

U skladu sa Ugovorom investitor je obezbijedio odgovarajuću bankarsku garanciju na iznos od 1.500.000,00 € sa rokom važenja do 5. jula 2015. godine.

Ministarstvo ekonomije je u cilju pronalaženja zajedničkog rješenja, oko problema izdavanja građevinske dozvole, intenziviralo komunikaciju i održalo niz sastanaka sa predstvincima investitora. Budući da je investitor u skladu sa ugovornom obavezom vršio redovno plaćanje zakupnine i imajući u vidu kompleksnost i strateški značaj projekta, Ministarstvo je izrazilo

spremnost da omogući nastavak realizacije projekta i u skladu sa tim pripremilo Informaciju o realizaciji pomenutog ugovora i uputilo je Vladi Crne Gore na razmatranje.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 8. maja 2014. godine usvojila Informaciju i zadužila Ministarstvo ekonomije da pokrene proceduru raskida Ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Možura ukoliko investitor ne podnese potvrdu do 30. juna 2014. godine od Ministarstva održivog razvoja i turizma da je podnio svu neophodnu dokumentaciju za izdavanje građevinske dozvole. Nakon toga, Ministarstvo ekonomije je 19. maja 2014. godine održalo novi sastanak sa investitorom na kojem je istog obavijestila u neposrednoj komunikaciji, a takođe i pisanim putem o definisanju novog roka kao krajnjeg datuma za izvršavanje njihove ugovorne obaveze. U odgovoru na naš dopis obaviješteni smo od Ministarstva nadležnog za izdavanje građevinskih dozvola da je investitor "Možura Wind Park" doo, predao zahtjev za izdavanje građevinske dozvole dana 30. juna 2014. godine sa dokumentacijom predviđenom članom 93 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, kao i da je postupak pribavljanja dokaza i saglasnosti po službenoj dužnosti u toku.

2. Informacija o realizaciji Ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo

Ugovor o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo (u daljem tekstu: Ugovor) Država Crna Gora je zaključila dana 5. avgusta 2010. godine sa konzorcijumom „MHI-IVICOM Consulting GmbH“ čiji članovi su: "Mitsubishi Heavy Industries" iz Japana i "Ivicom Consulting" GmbH iz Austrije. Prvobitno je bila predviđena izgradnja vjetroelektrane instalisane snage do 50 MW, ali imajući u vidu da je Ugovorom data mogućnost povećanja instalisane snage za 22 MW, konzorcijumu „MHI-IVICOM Consulting GmbH“ je nakon dodatnih analiza izdata elektroenergetska saglasnost za priključenje vjetroelektrane Krnovo (u daljem tekstu: VE Krnovo) ukupne instalisane snage 72 MW. Pomenutim Ugovorom državno zemljište se daje u zakup na period od 20 godina, sa mogućnošću produženja do maksimalno 5 godina.

Imajući u vidu da se ukazala potreba za izmjenom zemljišta koje se daje u zakup zbog povećanja instalisane snage i izmjene mjesta priključenja VE Krnovo, kao i usled zahtjeva da se izvrši promjena vlasničke strukture, pripremljen je Aneks 1 Ugovora. Pomenutim Aneksom, koji je potписан od ugovornih strana 26. oktobra 2012. godine, umjesto kompanije „Mitsubishi Heavy Industries“, konzorcijumu je pristupila francuska kompanija „Akuo Energy“ kao novi lider konzorcijuma.

Država Crne Gore je Konzorcijumu „Akuo-Ivicom“ (u daljem tekstu: Investitor) dala u zakup zemljište u državnoj svojini (Zemljište I), i obvezala se da ekspropriše zemljište u privatnoj svojini (Zemljište II) i da ga da na korišćenje Investitoru bez naknade, ukoliko Investitor ne uspije da stekne odgovarajuće pravo nad ovim zemljištem u pregovorima sa vlasnicima. Usled izmijenjenog mjesta priključenja VE inovirani urbanističko-tehničkih uslovi su izdati 10. maja 2013. godine a u skladu sa Aneksom 1 Ugovora, počeo je da teče period zakupa. Investitor je izvršio uplatu zakupnine od početka perioda zakupa za 2013. i 2014. godinu u ukupnom iznosu od 34.078,10 €. Takođe, u skladu sa Ugovorom, a na osnovu Aneksa 1 Ugovora Investitor je prenio sva svoja prava i obaveze iz Ugovora na zavisno društvo "Krnovo Green Energy" d.o.o. (u daljem tekstu: Projektna kompanija).

Investitor je u junu 2012. godine obavijestio Državu CG da odustaje od daljeg postupka neposredne pogodbe za katastarske parcele u privatnoj svojini, nakon čega je za rješavanje

pomenutog problema neophodno bilo proglašenje javnog interesa u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 15. novembra 2012. godine donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju vjetroelektrane "Krnovo" na teritoriji opština Nikšić, Šavnik i Plužine („Službeni list CG“, broj 62/12). Usled neophodnosti da se izvrši dopuna odluke, Vlada Crne Gore je na sjednici od 30. januara 2014. godine donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju vjetroelektrane "Krnovo" na teritoriji opština Nikšić, Šavnik i Plužine koja je objavljena u „Službenom listu CG“ broj 13/14. U skladu sa navedenim odlukama Uprava za nekretnine (PJ Nikšić, Šavnik i Plužine) je sprovedla postupak eksproprijacije, a nakon završenog postupka dostavila Ministarstvu ekonomije izvještaje o postupku eksproprijacije nepokretnosti radi izgradnje vjetroelektrane "Krnovo", sa listovima nepokretnosti.

U skladu sa Ugovorom, Ministarstvo ekonomije je po završetku postupka eksproprijacije pripremilo Predlog aneksa o eksproprijaciji, kojim Ugovorne strane regulišu međusobne odnose u vezi sa eksproprisanim nepokretnostima. Aneksom o eksproprijaciji Zemljište II je podijeljeno na dva priloga, Prilog I koji obuhvata katastarske parcele nad kojima je Država CG stekla pravo svojine u površini od 135.129,00 m² (Eksproprisane nepokretnosti I) i Prilog II koji obuhvata katastarske parcele za koje raniji vlasnici nijesu prihvatali ponuđenu naknadu i za koje je u listovima nepokretnosti upisana zabilježba o pravosnažnosti rješenja u površini od 394.088,00 m² (Eksproprisane nepokretnosti II). Imajući u vidu gore navedeno, kao i dobijenu saglasnost od strane Ministarstva finansija za ulazak u posjed, Ministarstvo ekonomije je pripremljeni Aneks o eksproprijaciji uputilo Vladi na razmatranje. Vlada Crne Gore je na sjednici od 3. aprila 2014. godine prihvatile Aneks o eksproprijaciji, nakon čega je isti potpisana 23. aprila 2014. godine.

Investitor je u skladu sa obavezom iz ugovora u roku od 30 dana od dana potpisivanja Aneksa o eksproprijaciji dostavio Državi CG izmijenjenu garanciju za dobro izvršenje posla i zakupninu na iznos od 500.000,00 eura. Imajući u vidu da je potpisivanje Aneksa bilo u cilju regulisanja imovinsko-pravnih odnosa investitor je nakon toga dobio građevinsku dozvolu 7. maja 2014. godine. Pomenuta dozvola je postala konačna i pravosnažna dana 13. juna 2014. godine. Nakon dobijanja građevinske dozvole, investitor je dostavio izmijenjenu garanciju za dobro izvršenje posla i zakupninu na iznos od 1.000.000,00 €, u roku od 90 dana od datuma izdavanja građevinske dozvole kako je to precizirano Aneksom o eksproprijaciji, sa rokom važenja do 31.12.2014. godine.

Imajući u vidu da investitor intezivno radi na realizaciji projekta izgradnje vjetroelektrane Ministarstvo je propoznalo ozbiljnost ulaganja kao i strateški cilj Crne Gore koji se ogleda kroz izgradnju ovog energetskog objekta. Investitor je realizovanje projekta do sada sprovedio ulagajući sopstvena sredstva, ali je za nastavak daljih aktivnosti neophodno bilo i uključivanje finansiranja od banaka. S obzirom da se radi o izuzetno velikom ulaganju, kompletna investicija se procjenjuje na oko 100 do 120 miliona eura, investitor ta sredstva nije mogao obezbijediti od komercijalnih banaka već je stupio u kontakt sa razvojnim bankama koje su tražile dodatne uslove kako bi odobrile kredit. U tom smislu, organizovano je niz sastanaka i intezivirana komunikacija sa predstavnicima Evropske Banka za Rekonstrukciju i Razvoj (EBRD) u cilju pronalaženja zajedničkog rješenja kako bi se omogućilo projektno finasiranje izgradnje pomenutog vjetroparka. S tim u vezi, kroz pregovore sa investitorom i pomenutom bankom u toku je priprema teksta Nacrta direktnog sporazuma koji će, između ostalog, omogućiti slijedeće:

- uvođenje zamjenske kompanije tokom perioda ugovora (tzv. step-in right);
- garantovanje cijene iz osnovnog ugovora tokom perioda trajanja statusa povlašćenog proizvođača električne energije i
- garantovanje ispunjenja zakonskih nadležnosti od strane Crnogorskog operatora tržišta električne energije ili njegovog eventualnog pravnog sljedbenika.

Imajući u vidu da su pregovori u vezi teksta Nacrta direktnog sporazuma u finalnoj fazi, nakon usaglašavanja konačne verzije, pomenuti sporazum će biti poslat Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje.

U vezi sa navedenim, Ministarstvo ekonomije predlaže Vladi Crne Gore da doneše sledeće zaključke:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2014. godine razmotrila i usvojila Informaciju o realizaciji projekata izgradnje vjetroelektrana Krnovo i Možura.